

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce J. E.**, zastoupeného JUDr. Lubomírem Švábem, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 2/2, Děčín I, proti **žalovanému Krajskému úřadu Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2002, zn. DS/18587/2815/01, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 9. 2003, č. j. 40 Cad 145/2003 – 27,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 40 Cad 145/2003 – 27 ze dne 18. 9. 2003 byla zamítnuta žaloba žalobce (dále „stěžovatel“), kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 1. 2002, sp. zn. DS/18587/2815/01. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a potvrdil rozhodnutí Okresního úřadu Děčín, referátu dopravy a silničního hospodářství ze dne 1. 11. 2001, č. j. RD/34565/2001/Sř – 537, kterým byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 9000 Kč a zákaz činnosti řízení všech motorových vozidel na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí za porušení § 4

písm. a), b), § 5 odst. 1 písm. f) a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, čímž se dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle § 22 odst. 1 písm. c) a e) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle § 30 odst. 1 písm. i) téhož zákona.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem z důvodu, že nesouhlasí s jeho závěrem o správnosti a zákonnosti postupu odvolacího správního orgánu, který lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Namítá, že žalovaný i správní orgán prvního stupně porušil § 74 odst. 1 a § 73 odst. 2 správního řádu, když bylo rozhodnutí prvního stupně vydáno v nepřítomnosti stěžovatele a tím mu bylo znemožněno se k věci vyjádřit.

Konstatuje, že podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích existují jen tři podmínky, za nichž je možné věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti účastníka řízení. Ani jedna z těchto podmínek nebyla splněna. Uvádí, že se jako účastník řízení řádně omluvil a zdůraznil, že se chce osobně projednání zúčastnit. Poukazuje na to, že v jednom případě správní orgán důvodnost omluvy uznal, v druhém případě za identických podmínek shledal důvody zcela opačné a věc projednal v nepřítomnosti účastníka. Uvádí, že zákon doložení důvodu nepřítomnosti nevyžaduje a nespojuje s ním žádné právní následky.

Dále konstatuje, že přestupkové řízení nebylo zahájeno do 60 dnů, nýbrž až po 7 měsících, čímž byl porušen § 67 odst. 3 zákona o přestupcích. Na závěr namítá porušení § 32 a násl. zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), aniž však toto tvrzení blíže specifikuje.

Ze správního a soudního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel dne 27. 1. 2001 v 6.00 hodin havaroval v D. na křižovatce na R. n. s vozem Opel Kadett SPZ xxx, když nezvládl na zledovatělém povrchu řízení a čelně narazil do sloupu veřejného osvětlení a do telefonní budky. Stěžovatel odmítl lékařské ošetření, po poučení se odmítl podrobit orientační dechové zkoušce a odběru krve s odůvodněním, že vozidlo neřídil a že je chodec.

Přípisem Okresního úřadu Děčín, referátem dopravy, ze dne 22. 8. 2001 byl stěžovatel informován, že proti němu bylo zahájeno řízení pro přestupek podle § 22 odst. 1 písm. c) a e) a § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích a současně byl předvolán k ústnímu jednání v této věci na 17. 9. 2001. Stěžovatel prostřednictvím svého právního zástupce JUDr. Lubomíra Švába zažádal podáním ze dne 13. 9. 2001 o přeložení ústního jednání na jiný pozdější termín po 31. 10. 2001. V odůvodnění uvedl, že je z pracovních důvodů mimo území ČR a předpokládá návrat ve druhé polovině, resp. koncem měsíce října roku 2001. Správní orgán této žádosti přípisem ze dne 10. 10. 2001 vyhověl a předvolal stěžovatele na 1. 11. 2001. Současně poučil stěžovatele o následcích nedostavení se bez závažných důvodů. Na toto předvolání stěžovatel reagoval podáním ze dne 30. 10. 2001, ve kterém opět požádal o přeložení konání ústního jednání na jiný termín, neboť zaměstnavatel změnil stěžovateli termíny turnusových změn, a proto bude v daném termínu opět od 12. 11. 2001 po dobu tří týdnů mimo území ČR. Tuto skutečnost vysvětluje tím, že je zaměstnán na zahraniční lodi v turnusových směnách zhruba po dobu tří týdnů a další tři týdny má volno a pobývá v místě svého bydliště.

Druhé žádosti o přeložení konání ústního jednání na jiný termín správní orgán nevyhověl, neboť neuznal omluvu obviněného z přestupku (stěžovatele), neboť není přesvědčivě prokázána a v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, přičemž bylo přihlédnuto k tomu, že přítomnost obviněného není bezprostředně třeba, neboť podklady k projednání věci jsou úplné a věc je tak možné projednat v nepřítomnosti stěžovatele.

Okresní úřad Děčín dále rozhodnutím č. j. RD/34565/2001/Sř – 537 ze dne 1. 11. 2001 shledal, že je stěžovatel vinen shora uvedenými přestupky.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, ve kterém uvádí důvody shodné s výše uvedenými důvody kasační stížnosti, tj. zejména, že dané rozhodnutí bylo vydáno v jeho nepřítomnosti, ačkoli pro takový postup chyběly zákonem stanovené podmínky. O odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 1. 2002, sp. zn. DS/18587/2815/01, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že spolupráci účastníka řízení se správním orgánem lze chápat nejen jako právo, ale zároveň ve smyslu § 4 odst. 1 správního řádu jako jeho povinnost. Stěžovatel měl dostatečný prostor k uplatnění svých práv, neboť mohl využít mezidobí od obdržení oznámení o zahájení správního řízení a předvolání k ústnímu jednání dne 28. 8. 2001 až do jeho odjezdu do zahraničí. Uvádí, že z materiálů předložených právním zástupcem je zřejmé, že se stěžovatel zdržoval na území České republiky po tomto datu, a to i dne 17. 9. 2001, na který bylo stanoveno původní projednání přestupku.

Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu k Okresnímu soudu v Ústí nad Labem, jehož působnost přešla po nabytí účinnosti soudního řádu správního dne 1. 1. 2003 na Krajský soud v Ústí nad Labem. Tento soud žalobu zamítl kasační stížností napadeným rozsudkem ze dne 18. 9. 2003, č. j. 40 Cad 145/2003 – 27. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že byly splněny podmínky § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Stěžovatel se nedostavil bez náležité omluvy dvakrát k jednání. Žalovaný správně zhodnotil omluvu stěžovatele jako omluvu, která neprokázala přesvědčivě pracovní nebo služební zaneprázdnění. Stěžovatel měl dostatečně dlouhou dobu, aby se k přestupku mohl vyjádřit.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí krajského soudu podle § 110 odst. 1 ve spojení s § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jestliže tento soud napadené správní rozhodnutí nezruší pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu tak měl učinit; za takovou vadu se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Z kasační stížnosti vyplývá, že podle stěžovatele tvrzené porušení § 74 odst. 1 a § 73 odst. 2 zákona o přestupcích představuje porušení procesních pravidel při zjišťování skutkové podstaty správním orgánem (§ 32 a násl. správního řádu), které mohlo ovlivnit zákonnost ve smyslu uvedeného ustanovení s. ř. s.

Podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích lze věc projednat v nepřítomnosti obviněného z přestupku jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednávání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo bez důležitého důvodu. Za vadu řízení

se považuje, pokud věc bude projednána v nepřítomnosti obviněného, který se nedostavil bez náležité omluvy, ale je tady existence důležitého důvodu. Z hlediska povinnosti součinnosti obviněného však musí správní orgán i při existenci důležitého důvodu zhodnotit i závažnost skutečnosti, pro kterou mu obviněný nedoručil náležitou omluvu. Na druhou stranu náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.

V dané věci stěžovatel tvrdil, že nebude pobývat na území České republiky v termínu, na který bylo stanoveno první ústní jednání, tj. 17. 9. 2001. Mezi tímto termínem a termínem, na který bylo podruhé nařízeno ústní jednání (1. 11. 2001) uběhlo téměř 6 týdnů, během nichž stěžovatel prokazatelně pobýval na území České republiky, jak vyplývá z dodejky k druhému předvolání, které podepsal 16. 10. 2001. Termín, na který bylo nařízeno druhé ústní jednání byl také stanoven na základě žádosti stěžovatele. Nevyhovoval-li mu ani tento termín, měl možnost v úzké součinnosti s žalovaným (§ 4 odst. 1 správního řádu) sjednat termín na dobu před jeho odjezdem z České republiky. Vzhledem k tomu, že v tomto mezidobí stěžovatel žádným způsobem nekontaktoval žalovaného, aby mohl využít svého práva vyjádřit se k projednávané věci, Nejvyšší správní soud se rovněž domnívá, že odvolávání se na svou nepřítomnost 1. 11. 2001 je čistě účelové jednání. Žalovaný tedy vzhledem k předchozímu průběhu řízení správně zhodnotil důvod nepřítomnosti stěžovatele jako nedůvodný, a tím i omluvu jako nenáležitou, ve smyslu § 47 odst. 1 zákona o přestupcích. Z uvedeného vyplývá, že postupem žalovaného nebyla porušena procesní práva obviněného ve smyslu § 73 odst. 2 téhož zákona. Uvedený postup žalovaného tedy nepředstavuje vadu řízení ve smyslu § 130 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

K námitce stěžovatele, že přestupkové řízení bylo zahájeno až 7 měsíců po spáchání přestupku, a nikoli do 60 dnů od této události, Nejvyšší správní soud konstatuje, že lhůta 60 dnů podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích je lhůtou pořádkovou, jejíž nedodržení nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 22. listopadu 2004

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu